

Inhoud

Voorwoord	7
1. Kinderwens & zo	11
Kader 1: Meer dan Gewenst en de wet	29
De roze draad: deel 1	31
2. Kriebels & zo	35
Kader 2: Bevalplan, kraamtijd en ouderschapsplan	55
3. Persen & zo	57
De roze draad: deel 2	78
4. Huizen & zo	81
Kader 3: Financiën	99
5. Ruzie & zo	101
De roze draad: deel 3	120
6. Vakantie & zo	125
Kader 4: De relatie-APK	142
7. Trauma & zo	145
De roze draad: deel 4	164

8. Sinterklaas & zo	169
Kader 5: Scheidingen en co-ouderschap	187
9. Toekomst & zo	189
De roze draad: deel 5	212
Dankwoord	217

Voorwoord

You got to make your own kind of music, sing your own special song. Even if nobody else sings along.

Mama Cass Elliot

Ik ben die andere vader, René. De derde ouder die het vaak moeilijk vindt om ook maar één zin tussen het geklets van zijn man en Nina te krijgen. Ik ben eigenwijs geboren, dus toen er aan mij gevraagd werd een voorwoord te schrijven om het boek de hemel in te prijzen wilde ik dat natuurlijk niet doen. Want zeg nou zelf: als ik je zou vertellen dat het boek fantastisch is, is dat hetzelfde als een recensie laten schrijven door je moeder.

Dan maar even over mij: zelf wist ik altijd al dat ik kinderen wilde. Als 8-jarige was ik er zelfs zeker van dat ik een huisvader wilde worden, die zijn kinderen nooit in de steek zou laten. En ik kan je vertellen dat die droom uitgekomen is. We hebben dan misschien een onconventionele route genomen, maar het is ons gelukt en ik ben nu een ontzettend trotse (onwettelijke, waarover later meer) vader binnen een ontzettend mooi gezin.

Ik denk dat het mooie en goede – ga ik het boek hier dan toch de hemel in prijzen? – aan zowel de podcast als aan dit boek van Rick Paul en Nina is dat het kan verbinden. Want welke vorm je gezin ook

heeft, opvoeders van verschillende soorten en maten lopen tegen dezelfde dilemma's en moeilijkheden aan. Dit boek is er dan ook voor iedereen. Iedereen die iets van een ander wil opsteken, iedereen die zich wil herkennen en zich gezien wil voelen, en iedereen die zich kan en wil verbinden met betrekking tot de zorg voor kinderen. In welke vorm dan ook. Laten we leren van de ander en de verbinding opzoeken.

En jou, lieve lezer, moedig ik aan om mee te zoeken en te leren, te begrijpen. Ieder beetje telt. Val elkaar niet af omdat anderen het anders doen dan jij. Iemand beter begrijpen kan alleen door diegene beter te leren kennen. Dat is niet altijd makkelijk of comfortabel, maar wel iets wat hard nodig is. Ben meer, want te veel zijn kan niet. Ben wie je wil zijn. Hang die vlag op, houd die hand vast, ben zichtbaar en dapper. Dit zijn wij, geniet van ons verhaal, van onze fouten en maak ze zelf alsjeblieft alsnog.

En dan de ultieme tip van papa, die voor mij dit alles in zich draagt: wees jezelf, wees aardig en heb lef!

René

Lieve lezers, wat zijn wij blij dat jullie dit boek openslaan. We hopen dat jullie er net zoveel plezier en lering uit zullen halen als wij hebben gedaan tijdens het schrijven.

Dit boek komt voort uit onze gelijknamige podcast die we zijn gestart in 2022. Daarin spreken we wekelijks over ons co-ouderschap, dat we hebben over onze twee kinderen: Ko en Bowie. Zij wonen de helft van de week bij hun twee vaders, Rick Paul en zijn man René, en de andere helft van de week bij hun moeder, Nina. Wij, Rick Paul en Nina, spreken in de podcast over wat we tegenkomen in ons gezin, de kinderloze dagen, statements van andere mensen uit bladen die in de mand naast de wc van Nina liggen (waardoor die rubriek 'De urinemand' is gaan heten), en elke week sluit René af met een 'Tip van papa'.

We zijn begonnen met de podcast omdat we willen bijdragen aan de zichtbaarheid en emancipatie van regenbooggezinnen, zoals dat van ons, maar hopen vooral door openhartig te delen wat ons bezighoudt en waar we tegenaan lopen, dat mensen in elke vorm van ouderschap zich daarin herkennen, en worden uitgedaagd om zelf te gaan (en blijven) praten.

Elke week behandelen we een ander thema, waar ook dit boek uit voortgekomen is. Negen thema's zijn hier uitvoerig beschreven, vanuit het oogpunt van Rick Paul en zijn geschiedenis, en vanuit het oogpunt van Nina en haar geschiedenis. Op die manier krijg je als lezer helder waarom we als ouders de keuzes maakten die we maakten, en hoe belangrijk het is om je eigen en elkaars verhaal te kennen, als je kinderen krijgt.

Daarbij kon er in dit boek niet een dialoog ontbreken, omdat dat is waar ons ouderschap uit bestaat: dialogen. En die zijn niet altijd makkelijk, die dialogen. Want we komen er niet altijd uit en we zullen sommige dingen anders blijven zien. Een van onze podcastafleveringen, met de titel Roze&Zo, is hier een goed voorbeeld van. Daarom hebben we ervoor gekozen deze aflevering in ons boek te verwerken: het transcript van de aflevering, het gesprek tussen Nina en Rick Paul inclusief

delen van het gesprek die er voor de aflevering zijn uitgeknipt, zul je als 'roze draad' terugvinden in dit boek.

Tot slot hebben we een aantal kaders toegevoegd met praktische informatie.

Maar onze persoonlijke verhalen voeren uiteindelijk de boventoon in dit boek.

We hebben geschreven vanuit onszelf, en pretenderen absoluut niet de waarheid in pacht te hebben. Het is óns verhaal, ónze visie. Aan jou, lieve lezer van ons boek, de uitdaging om zowel naar Nina's visie als Ricks visie te luisteren, en ze te leren begrijpen. Ook als je het niet met ze eens bent. Want dat is precies het werk dat je als ouders te doen hebt. Elke dag.

Liefs, Rick Paul en Nina

I. Kinderwens & zo

Is het iets voor mij om kinderen te krijgen? Zal ik een goede ouder zijn? Wat wil ik doorgeven? Met wie zie ik dit voor me? Kan ik het alleen? Wil ik het zelf echt graag, of is het omdat mijn omgeving wil dat ik het wil?

Voor de één een uitgemaakte zaak en voor de ander een lang traject van wikken en wegen. Maar mocht de uitkomst zijn, ja, ik voel een kriebelende wens in mij, durf die kriebel dan te onderzoeken. Durf daarin te duiken, en te ontdekken of het voor jou in je leven belangrijk is om een kind op te voeden. Om het ouderschap mee te maken. Want dat is iets wat je helemáál doet, of helemaal níet. Beide paden zijn goed. Maar als het pad van ouderschap gekozen wordt, of als je per ongeluk op dat pad terechtkomt, durf dan alle vormen waarin je het ouderschap wilt en kunt invullen te bekijken. Want als je het geijkte pad loslaat, is er een wereld vol mogelijkheden die voor het oprapen liggen.

Maar het begint allemaal bij die kriebel, bij die ene wens.

Hoe zat dat bij ons?

Nina

Ik was zes jaar en had twee poppen. Sasha, een pop met bewegende ogen, haar dat hoe je het ook kamde, altijd overeind bleef staan en een zacht lijf, die ik aankleedde met kleertjes die ik zelf als baby aan had gehad. En Ukkie, met een badstoffen lijfje waar je je hand in kon stoppen zodat zijn handjes konden bewegen, en een groot hard kaal hoofd. Ik deed ze in bed, kleepte ze om, gaf ze eten en drinken en

speelde met ze. In een dagboek hield ik bij wanneer ik wat met ze had gedaan en hoe hun dag was geweest.

Toen ik veertien was had ik oppaskindjes en verdiende daar een zakcentje mee. Ik speelde met ze, verzorgde ze als ze niet lekker waren, deed ze in bad en in bed, en mijn hart smolt als ik door de stad liep en ze hun gezichtjes in mijn buik verstoppen als een onbekende ons aansprak.

Ik was vijftientig toen ik afstudeerde aan de Amsterdamse Tooneelschool en Kleinkunstacademie met een productie aan de hand van onze eigen teksten. Het ging over persoonlijke zoektochten, verlangens en zielenroerselen. De eindtekst hield in dat we allemaal onze grootste dromen uitspraken, en waar mijn studiegenoten het hadden over grootse liefdes, mooie rollen en ultieme vervulling, sprak ik de woorden uit: 'Ik wil liever moeder worden dan een succesvolle carrière krijgen.' Het was vloeken in de kerk waarin kunst eigenlijk altijd op nummer één moest staan.

Het is, kortom, voor mij altijd duidelijk geweest dat ik moeder wilde worden. Dat dat was waar ik eigenlijk voor op de wereld was gekomen. Niet dat ik destijds wist wat dat nou precies in zou houden, moeder zijn, dat is echt iets wat je pas weet als je het wordt. Maar desalniettemin was het een feit in mijn hoofd dat dat zou gaan gebeuren.

Alleen mijn liefdesleven werkte daar niet echt aan mee. Toen ik tweeëndertig werd, was ik, op af en toe een paar maanden na, mijn leven lang vrijgezel gebleven. Waar dat nou precies aan lag, wist ik niet, en god weet dat ik daar veel over heb nagedacht en aan heb gedaan. Mindfulnesscursussen, therapie, het omhelzen van het kind in mezelf, Relatieplanet en Tinder ten spijt: ik bleef single. En niet per se happy. Want met de grootste wens in mijn achterhoofd was elke mislukte relatie een stap verder van mijn doel. Hoe moest ik nou moeder worden als er geen vader in mijn leven zou verschijnen?

In 2012 deed ik mee aan het Net5-programma *Samen Single*. Samen met vier andere vrijgezelle dames ging ik op zoek naar de liefde, en

ook naar waarom het daarin niet wilde lukken. Drie maanden volgden camera's mij terwijl ik op dates ging met verschillende mannen, en ging praten met coaches om te kijken wat er nou precies mis met me was. Ik had één voornemen, en dat was dat ik niet zou gaan huilen op televisie. Ik zou met opgeheven hoofd deze zoektocht tegemoet treden. Maar in aflevering 5 ging dat volkomen de mist in. Ik ging praten met de presentator over mijn kindervens. Ik sprak uit dat ik zo graag een kindje wilde, maar dat ik niet zag dat ik dat ging krijgen in een conventionele relatie. Ik had nog nooit een relatie gehad waarin ik me comfortabel voelde, en merkte tegelijkertijd dat ik elke date met bijna zaadvragende ogen in ging: word jij de vader van mijn kinderen? Zeer onaantrekkelijk. Het één zat het ander in de weg. En misschien moest ik maar gaan accepteren dat ik die dingen los moest gaan koppelen. Dat ik de liefde niet moest linken aan mijn kindervens. Vol in de *'ugly cry'* gaf ik in die aflevering toe dat ik liever een kindje wilde dan een relatie. En ik leerde door *Samen Single* dus uiteindelijk meer dan in alle therapieën die ik ooit had gehad.

“ Vol in de *'ugly cry'* gaf ik in die aflevering toe dat ik liever een kindje wilde dan een relatie ”

Dus 2013 bestempelde ik als mijn 'onderzoekjaar': ik zou gaan kijken naar de mogelijkheden om een kindje te krijgen zonder liefdesrelatie. Het alleen doen, was natuurlijk de eerste optie. Een zaaddonor vinden, of naar een zaadbank gaan, en moeder worden in mijn eentje. Maar al snel werd duidelijk dat ik dat niet voor me zag. Naast dat het me erg zwaar leek om in mijn eentje de opvoeding op me te nemen (nog steeds heb ik zóveel respect voor vrouwen en mannen die dat bewust of noodgedwongen doen, wat een kracht heb je dan), was eigenlijk mijn grootste beweegreden om deze keuze af te schieten de eenzaamheid die daarbij zou komen kijken. Hoewel ik langzaam vrede begon te krijgen met het idee dat ik niet met een geliefde een kindje zou krijgen, kon ik me niet aan de gedachte

onttrekken dat ik het ouderschap wel wilde délen. Dat ik graag met iemand wilde delen hoe zwaar het was, maar vooral hoe ongelofelijk mooi. Dat ik met iemand kon delen hoe trots je bent als de eerste stapjes gezet werden, en hoe je kunt smelten van de eerste woordjes. Daarnaast wilde ik het liefst mijn kind ook een vader geven, in de volste betekenis van het woord.

Dus al snel ging ik het gesprek aan met mijn beste homoseksuele vriend. Al jaren zeiden wij gekscherend dat als we 'oud' zouden zijn en nog steeds single, we wellicht samen het ouderschap zouden kunnen doen, in co-ouderschap, de helft van de week zou het kindje dan bij hem zijn en de andere helft van de week bij mij. Maar tijdens dat gesprek bleek dat we een andere definitie van 'oud' hadden. Hij wilde nog zeker vijf jaar vrij zijn en vond dat hij er dan pas over na kon denken, ik vond echter dat tweeëndertig al wel oud genoeg was. Dat was lastig, omdat je je ineens afgewezen voelt door een van je beste vrienden, op een manier waarop je anders alleen afgewezen zou worden door een geliefde. Dat bleek ontzettend pijnlijk. Want toen ik na een paar weken zei: 'Maar dan ga ik denk ik verder kijken, en waarschijnlijk mama worden met iemand anders', liet hij me gaan. Hij vond mij niet het vervroegen van de deadline waard. Dit ging over een wáár toekomstbeeld, om een kindje, om een verbinding die uniek is... en hij wilde dat niet met mij. We konden er moeilijk over praten, wat gezorgd heeft voor een deuk in onze relatie, maar inmiddels weet ik dat hij me een groot cadeau heeft gegeven door niet op mijn voorstel in te gaan. Want de mannen van wie ik daadwerkelijk datzelfde jaar nog zwanger zou worden, dat waren de mannen die de vaders van mijn kindjes moesten worden, en niemand anders.

Want ik liet er geen gras over groeien. Na deze pijnlijke uitkomst voelde ik wel: dit is de vorm die ik voor me zie. Co-ouderschap. Met een homoseksuele man. Dat leek me de ideale vader: iemand waar ik geen relatie mee kan krijgen op liefdesgebied, en iemand die ik mede kan helpen vader te worden omdat het op de natuurlijke manier in een liefdesrelatie niet zal gaan lukken voor hem. Maar toen ik daar

verder over nadacht, werd de wens nog wat helderder: wat zou het mooi zijn om een co-ouderschap aan te gaan met twee mannen die in een relatie zitten. Dan heb je geen gedonder met eventuele nieuwe partners in de toekomst, en dan krijgt ons kindje een breder beeld van wat er allemaal mogelijk is in het leven: een single moeder en een koppel vaders, dus een alleenstaand bestaan en een samenlevend bestaan. Het leek me ideaal. Maar waar die leuke mannen te vinden? Ik kon het wel om me heen vragen, maar dat was een speld in een hooiberg zoeken. Was er niet iets als een datingsite op dit gebied?

En toen kwam ik het platform Meer dan Gewenst tegen. Waar wensouders samen kunnen komen, iedereen die iemand anders nodig heeft om hun kinderwens in vervulling te laten gaan. Ze organiseren bijeenkomsten, je kunt contactadvertenties plaatsen én... ze organiseerden voor het eerst een speeddateavond nog diezelfde maand in 2013. Ik schreef me in voor een kennismakingsbijeenkomst én voor de speeddate. Ik zei al: ik liet er geen gras over groeien.

Ik maakte er in mijn omgeving geen geheim van dat ik dit aan het onderzoeken was, en de reacties waren wisselend. Sommige mensen vonden het erg bij me passen, vonden me stoer, en stonden bijna juichend aan de zijlijn. Andere mensen vonden me te jong voor deze stappen, vonden het een wanhoopsdaad van mij, en hadden er geen enkel vertrouwen in. 'Maar als je dit gaat doen, kun je een gewone liefdesrelatie sowieso wel op je buik schrijven, geen man wil een vrouw die al kinderen heeft met homo's.' 'Je hebt nog zeker acht jaar voordat je oud genoeg bent om over te gaan naar een plan B.' 'Ik gun je gewoon zo erg een leuke man, een bruiloft, en dan een kindje.'

Het was lastig te blijven bij dat onderbuikgevoel dat ik kreeg na de kennismakingsbijeenkomst van Meer dan Gewenst. Het gevoel dat dit klopte, dat dit mijn weg was, dat ik hoorde bij deze mensen die allemaal op zoek waren naar de best mogelijke vorm van ouderschap. Het was een training in bij mezelf blijven, en in buiten de hokjes durven denken. Ik zag heel duidelijk in dat deze weg anders

was dan hoe ik altijd dacht dat het zou ‘moeten’. Dat de hele maatschappij, en dus ook mijn omgeving, gelooft in de gedachte verliefd te worden, een relatie krijgen en dán papa en mama worden. Als je homo bent, of lesbienne, of trans, of non-binair, dan kom je dat al eerder tegen, die hardnekkige norm in de maatschappij. Dan ben je ‘anders’ en moet je ‘uit de kast komen’ en na gaan denken hoe je jouw leven gaat invullen buiten de norm. Maar ik ben hetero, en had nog nooit af hoeven te wijken van die norm. Voor mij was het een bewuste keuze. Voor mijn omgeving was dat aanpassen geblazen, dat Nina koos voor een ander leven, terwijl het ‘gewone’ leven voor het oprapen leek. Het was een training in bij mezelf blijven.

De speeddate was begonnen, ik stond in een ruimte met veel mensen die allemaal hun best hadden gedaan er op hun paasbest uit te zien. Je kon namelijk zomaar vanavond de medeouder van je toekomstige kind leren kennen. Ik had een heerlijke avond, waar ik meerdere mannen sprak die ik stuk voor stuk leuk vond. Maar niet meer dan leuk. Ik merkte op dat het eigenlijk niet zoveel verschilde van een normale speeddate, die ik als verstokte vrijgezel natuurlijk al eerder had meegemaakt. Je praat met elkaar, het overgrote deel van de mannen vind je leuk, maar je voelt niet de ‘JA!’ die je wil voelen. En waarom niet, is die raadselachtige vraag waar je geen antwoord op kunt vinden. Feromonen, thuiskomen, klik, vibe: wie zal het zeggen?

En wie zal het zeggen waarom ik dat wél had met René, met wie ik na een uur aan een tafel zat voor de volgende speeddateronde. Waarom ik toen dacht: JA! Waarom ik toen verdorie een beetje ging flirten, omdat ik wilde dat hij ook JA! dacht. Waarom ik ineens voor me zag dat wij wel eens samen zouden kunnen gaan leven. Waarom ik hem zo knap vond. Waarom ik alles wat hij zei vond kloppen: wie zal het zeggen?

Ik schreef die avond gelijk een mailtje naar hem en zijn man Rick Paul, die ik die avond niet had leren kennen omdat hij moest werken. Het mailtje had als titel ‘Geen gras...’ Het mailtje had als inhoud dat ik ze heel graag beter wilde leren kennen.

Twee dagen hebben ze me laten wachten op hun antwoord. Twee hele lange dagen. Als een puber stond ik te dansen in mijn huisje toen ik las dat ze koffie met me wilden drinken. Dit zou het wel eens kunnen zijn.

Ik zat op een terras in hartje Amsterdam met René te wachten op zijn man Rick Paul. ‘Hij is altijd wat later,’ zei René. Iets wat helemaal niet de waarheid bleek te zijn, weet ik nu, maar ik denk dat René zenuwachtig was en me wilde laten voelen dat het oké was. Tussen mij en René was het meteen weer zoals op de speeddate: onverschrokken, rustig en blij. Dat viel me sowieso op, dat dit ‘daten’ anders was dan het daten dat ik kende met heteromannen. Blijer, minder een masker ophouden, eerlijker, minder bang. We hadden eenzelfde wens, en we wilden elkaar leren kennen, het voelde zuiverder. Met het normale daten werd er altijd ook een soort spel gespeeld, het verleidingsspel, met een beetje aantrekken en afstoten en angst voor afwijzing. Nu was ik mezelf, en ik voelde dat René dat ook was. O, wat hoopte ik dat het met zijn man ook zou klikken.

Rick Paul kwam aangelopen. Ik moet bekennen dat ik de dagen voordat we afspraken, hem uitgebreid heb opgezocht online. Filmpjes heb bekeken van hem, optredens en interviews. Dat is het fijne aan een blind date met een acteur: het is geen blind date meer. Ik vond hem getalenteerd, knap, en heel veel humor hebben. Toen hij daadwerkelijk aan kwam lopen, zag ik dat mijn beeld gevormd door Google, klopte. De klik was er meteen. Geen enkele ongemakkelijkheid was aanwezig, we praatten honderduit, en hebben zoveel gelachen. We verplaatsten naar binnen vanwege de kou, en ze vertelden me dat ze hun zaad hadden laten testen en dat dat goed was. Twee trotse koppies tegenover me. Absurd, om dat te horen op een eerste date. Ik vertelde dat ik een eileider miste, maar dat de dokters zeiden dat dat mijn vruchtbaarheid niet zou beperken, dat de andere eileider zo slim was om voor twee te gaan werken. Absurd, om dat te vertellen op een eerste date. We moesten weg, het leven riep, maar ik wilde niet weg. Ik wilde ze om me heen houden.

‘Hoe nu verder?’ vroeg ik toen we naar buiten liepen. Ik hoopte dat ze zouden vragen of ik met ze mee wilde, of dat we morgen samen iets zouden gaan doen, of... ‘We vonden het heel leuk, en laten het even bezinken, als je dat goedvindt?’ Wát? Laten bezinken? Hoezo? ‘Oké, dat is goed,’ zei ik. Ze moeten mijn teleurstelling hebben gehoord. Ik ben niet goed in dingen verbergen.

“*Laten bezinken? Laten bezinken? Ze zijn gek. Dit is het*”

Op de fiets naar huis mompelde ik: ‘Laten bezinken? Laten bezinken? Ze zijn gek. Dit is het.’

En ik had gelijk.

Rick Paul

Ik weet nog goed hoe loodzwaar mijn lichaam voelde toen ik vol zenuwen de trein naar mijn ouderlijk huis nam. Ik had die nacht bij mijn vriendje in Groningen geslapen, mijn eerste vriendje en onze eerste nacht. Het was magisch geweest, doodeng en bevrijdend, maar bovenal was ik gelukkig, want ik durfde eindelijk aan mezelf toe te geven: ik val op jongens en dit is wie ik ben. Ik was zeventien.

Ik had echter gelogen tegen mijn ouders waar ik die nacht was geweest en mijn zus, die ik al veel eerder in vertrouwen had genomen over mijn gevoelens en bij wie ik mijn hart dankbaar kon luchten, vond dat mijn leugens nu toch echt te ver gingen. En hoe vervelend ook, gelijk had ze natuurlijk wel.

Deze twee lieve mensen hadden alle recht om te weten wie en waar ik was en waarom zou ik mijn nieuwgevonden geluk niet met hen kunnen delen. En toch was ik onwaarschijnlijk nerveus. Onze werelden leken zo ver uit elkaar te liggen. Ik voelde aan alles dat als het eenmaal uitgesproken was, het voor altijd de waarheid zou zijn en dat ik er in alles naar moest gaan handelen.

Geen weg terug. Er zou niks meer zijn om me achter te verschuilen. Na jaren van leugens en mezelf in bochten wringen om een an-

dere waarheid te tonen, een waarvan ik dacht dat ik mijn omgeving er gelukkiger en trotser mee kon maken, was het tijd om eerlijk te zijn.

De zenuwen gierden door mijn keel toen ik van het station naar huis liep. Ik trof mijn moeder in de keuken aan, die op het punt stond boodschappen te doen. Ik vroeg haar even in de woonkamer te gaan zitten, omdat ik haar iets wilde vertellen. Mijn moeder begon te glimlachen, ze keek dwars door me heen en zag mijn zenuwen. Ik wist dat ze het wist en toch bleven mijn lippen stijf op elkaar geperst. Ik durfde niet. Ik kon het niet. Ik wilde de tijd stopzetten of liever nog, oplossen in de lucht, want vanaf nu zouden mijn leven en de wereld voor altijd anders zijn.

Mijn moeder begon te giechelen en zei: 'Zal ik vast wat zakdoekjes pakken, lieverd?' Eigenlijk hoefde ik niks meer te zeggen, de waarheid zat al bij ons in de kamer en toch lukte het me niet mijn mond open te doen.

'Nou vertel! Zeg het maar gewoon, ik moet ook echt even boodschappen doen nu.'

Ik zuchtte diep en na lang stamelen zei ik: 'Ik denk dat ik op jongens val.'

Eindelijk was het eruit, een doodgewone zin die voor iemand van die leeftijd nooit zo moeilijk zou moeten zijn om uit te spreken, maar hij was eruit.

Ik vertelde alles, dat ik verliefd was, dat ik het spannend vond, dat ik er al jaren mee zat, dat ik het eng vond om te vertellen en bovenal dat ik hoopte dat ze nog wel blij met me was, of ze nog trots op me kon zijn en of ik niet een grote teleurstelling was. Mijn moeder was zacht, warm en liefdevol, zoals je wilt dat een moeder is op zo'n moment. Natuurlijk zou ze altijd van mij houden, ik was toch haar zoon. Ze had het altijd wel vermoed, deelde momenten uit mijn jeugd waardoor haar vermoedens groeiden en ze deelde ook haar zorgen. Zorgen over een vijandige wereld waarin niet iedereen mij met open armen zou ontvangen. Dat ik op moest passen. Dat het niet altijd makkelijk zou zijn.